

การผจญภัยของรายาและมังกรตัวสุดท้ายตามแนวคิดของคริสโตเฟอร์ โวกเลอร์*

พรชิตา ประเสริฐติ** สุกัญญาโสภี ใจกล้า***

(วันรับบทความ: 3 ธันวาคม 2564, วันแก้ไขบทความ: 20 ธันวาคม 2564, วันตอบรับบทความ: 22 ธันวาคม 2564)

บทคัดย่อ

การผจญภัยของรายาและมังกรตัวสุดท้ายตามมุมมองทางคติชนวิทยา ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การเดินทางของรายาตามทฤษฎี “การผจญภัยของวีรบุรุษ” ของคริสโตเฟอร์ โวกเลอร์ โดยรายานั้นออกเดินทางเพื่อรวบรวมอัญมณีมังกรอันเป็นสิ่งสำคัญในการพลิกฟื้นแผ่นดินให้กลับมาเป็นหนึ่งเดียวกันเหมือนเดิม การผจญภัยของวีรบุรุษที่ปรากฏในเรื่องจึงมีครบทั้ง 12 ขั้นตอน ตามโครงสร้างของเทพปกรณัม ได้แก่ 1) โลกใบเดิม 2) เสียงเรียกสู่การผจญภัย 3) การปฏิเสธเสียงเรียก 4) พบครูบาอาจารย์ 5) การข้ามธรณีประตูแรก 6) การทดสอบ, พันธมิตร, ศัตรู 7) การเข้าไปในถ้ำลึก 8) การทดสอบที่สาหัสสากรรจ์ 9) ได้รางวัล 10) เส้นทางกลับบ้าน 11) การคืนชีพ และ 12) การกลับมาพร้อมน้ำอมฤต ภาพยนตร์การ์ตูนเรื่องนี้ได้สอดแทรกข้อคิดที่สำคัญคือการปลูกฝังความประพฤติที่ดีงามให้แก่เยาวชนหรือผู้ชม ข้อคิดสอดคล้องกับการกระทำของวีรบุรุษในเทพปกรณัม คือ ความเสียสละ โดยวีรบุรุษมีความเสียสละและคิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว สอนให้รู้จักการไว้วางใจและเชื่อใจผู้อื่น ซึ่งทำให้รู้ว่าการไว้วางใจนั้นสามารถทำให้แผ่นดินกลับมาสงบสุขได้อีกครั้ง

คำสำคัญ: การผจญภัย, วีรบุรุษ, รายา, มังกร

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การผจญภัยของรายาและมังกรตัวสุดท้ายตามแนวคิดของคริสโตเฟอร์ โวกเลอร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก.

** นักศึกษาศาสนาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก (Email: Sukunyasopee@gmail.com)

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก (Email: Sukunyasopee@gmail.com)

The Journey of Raya and The Last Dragon in The Concept of Christopher Vogler

Pornchita Prasertdee ^{**} Sukunyasopee Chaiklam ^{***}

(Received Date: December 3, 2021, Revised Date: December 20, 2021, Accepted Date: December 22 , 2021)

Abstract

The researcher Raya's journey based on Christopher Vogler's stages in the research entitled "The Journey of Raya and The Last Dragon in The Concept of Christopher Vogler" The animated movie is about Raya's adventure and her quest of finding the precious Dragon Gem pieces to restore the land to its previous peaceful from. The adventure of the hero appearing in the story consists of 12 stages according to the mythological structure including 1) the Ordinary Word, 2) the Call of Adventure, 3) Refusal of the call 4) Meeting the Mentor, 5) the Crossing of the first Thershold, 6) Test, Allies, Enemiles, 7) Approach to the Inmost Cave, 8) the Ordeal, 9) Reward, 10) the Road Back, 11) Resurrection, and 12) Return with the Exlixir. The significant ideas conveyed in this animation are for children and audiences to perceive and generate positive behaviors which are consistent with value of sacrifice according to the heroes' actions in the mythology. The heroes show their sacrifice and think of common interests rather than personal interest. The values of trust and belief in others can be learned from the story which enables the heroes to bring peace to the homeland again.

Keywords: Journey, Hero, Raya, Dragon

^{**} Students of the Thai Language Program, Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok. (Email: Sukunyasopee@gmail.com)

^{***} Lecturer of the Thai Language Department, Faculty of Humanities and Social sciences, Pibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok (Email: Sukunyasopee@gmail.com)

1. บทนำ

ภาพยนตร์เป็นสื่อที่มีบทบาทด้านขายความบันเทิงมาตั้งแต่ยุคเริ่มแรก (สมัยก่อนประมาณช่วงปี 2358 -2438) ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์แบบคิเนโตสโคป (Kinetoscope) ของเอดิสันหรือแบบซิเนมาโตกราฟ (Cinematograph) ของพี่น้องลูมิแอร์ต่างก็ฉายภาพยนตร์บันเทิงเก็บเงินผู้ชมมาก่อนทั้งสิ้นตลอดเวลาที่ผ่านมาร้อยปี นับตั้งแต่เกิดขึ้นจนถึงปัจจุบันปี 2564 ภาพยนตร์ได้มีบทบาทในการให้ความบันเทิงอย่างต่อเนื่อง เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมยามว่าง ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตคนในสังคม และได้เข้ามาเป็นส่วนประกอบหนึ่งในการโน้มน้าวความคิด ทักษะของคนผ่านทางเรื่องราว และการแสดงออกของตัวละคร ภาพยนตร์มีทั้งภาพยนตร์ที่ทำเพื่อตอบสนองสังคมในเชิงเสริมสร้าง และทำเพื่อตอบสนองสังคมในเชิงความต้องการ จึงทำให้ภาพยนตร์มีความหลากหลายทั้งด้านเนื้อหา สาร และแก่นเรื่องของภาพยนตร์ ซึ่งเกิดจากความคิดตรงนี้ ทำให้ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องมีความอ่อนโยน รุนแรง และให้ข้อคิดหรือให้ความสนุกแตกต่างกันไป และสามารถส่งผลกระทบต่อผู้ชมในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความรุนแรง ด้านการใช้ภาษา ความเชื่อ และความนิยมอีกด้วย

ภาพยนตร์ เรื่อง รายากับมังกรตัวสุดท้าย (Raya and the last dragon) ได้รับความนิยมนอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก จากการฉายในโรงภาพยนตร์ อีกทั้งยังสามารถรับชมในรูปแบบ สัญญาณดิจิทัลในรายการโทรทัศน์ (Digital HD) ผ่าน แอปเปิลทีวี (Apple TV) แพลตฟอร์มแอปพลิเคชันสำหรับสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ต (Google play) และ แอปพลิเคชันที่รวบรวมภาพยนตร์และซีรีส์จากทั่วโลก เอเชีย และไทย (Disney+ Hotstar) โดยสามารถขึ้นอันดับ 1 บนตารางบ็อกซ์ออฟฟิศ (Box office) ของสหรัฐอเมริกาได้ 2 สัปดาห์ซ้อน แม้แต่ในประเทศไทยและประเทศแถบบริเวณตะวันออกเฉียงใต้ ภาพยนตร์เรื่องนี้สร้างโดยบริษัทดิสนีย์ (Disney) และ พิกซาร์แอนิเมชันสตูดิโอส์ (Pixar Animation studios) จากแนวคิดที่ต้องการนำเสนอเรื่องราวของเจ้าหญิงดิสนีย์ในรูปแบบใหม่ “วีรสตรีหญิงคนแรกที่เป็นชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” โดยใส่แนวคิดที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากวัฒนธรรมของผู้คนที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ไม่ว่าจะเป็นแม่น้ำโขง บ้านเรือน อาหารพื้นบ้านของแต่ละประเทศ โดยมีการหยิบยืมศิลปวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาประยุกต์ใช้ได้อย่างลงตัว ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับความนิยมจนกวาดรายได้ 54 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รายได้นอกสหรัฐอเมริกาอีก 75 ล้านดอลลาร์ มีรายได้ทั่วโลก 130 ล้านดอลลาร์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นอนิเมชันเปิดตัวแรงในช่วงสถานการณ์โควิด (box office mojo, 2564, ออนไลน์) โดยเริ่มฉายในประเทศไทยเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2564

ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวของ รายา เจ้าหญิงเชื้อสายตะวันออกเฉียงใต้ที่เป็นมหากาพย์ การผจญภัยในนครแฟนตาซีแห่งคุมันดรา สถานที่ที่มนุษย์และมังกรอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุขมาช้านาน แต่เมื่อพลังมืดอันชั่วร้ายได้เข้ามาคุกคาม ทำให้ประชากรและสิ่งมีชีวิตทั้งหลายกลายเป็นหิน เหล่ามังกรจึงเสียสละชีวิตเพื่อปกป้องมนุษยชาติ จนตัวเองกลายเป็นหิน เรื่องเล่านี้กลายเป็นตำนานมาจนวันที่รายาได้ถือกำเนิด เป็นเวลา 500 ปีผ่านไปจากเหตุการณ์นั้น ปีศาจตัวเดิมได้กลับมาอีกครั้ง และเป็นหน้าที่ของรายา นักรบสาวผู้กล้าที่จะออกตามหามังกรตัวสุดท้ายในตำนาน เพื่อที่จะกอบกู้แผ่นดินและประชาชนที่แตกแยกให้กลับเป็นหนึ่งเดียวอีกครั้ง ซึ่งการเดินทางครั้งนี้ทำให้เธอได้เรียนรู้ว่า นอกจากมังกรตัวสุดท้ายแล้ว ยังต้องมีสิ่งอื่นเข้ามาช่วยปกป้องโลกด้วย ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงเหมือนการดำเนินเรื่องของเทพปกรณัมที่ได้เลือนหายไปจากผู้คน และสอดคล้องกับทฤษฎีการเดินทางของวีรบุรุษ รายากับมังกรตัวสุดท้าย เป็นเรื่องราวของ รายา เจ้าหญิงนักรบจากเผ่าหัวใจ ที่ออกตามหา ซิซู มังกรตัวสุดท้ายในตำนาน เพื่อที่จะกอบกู้เมืองและปราบปีศาจจรุมที่ทำให้ทุกคนกลายเป็นหิน แต่การที่ภารกิจจะสำเร็จได้ เธอต้องออกตามล่าหาชิ้นส่วนของอัญมณีมังกรจากทุกเผ่าเพื่อรวมตัวกลับมาเป็นดินแดนคุมันดราอีกครั้ง แต่รายาจะฝ่ากำแพงในใจของตัวเองและเรียนรู้ที่จะไว้วางใจศัตรูต่างเมืองที่เคยทรยศเธอได้หรือไม่ เป็นเรื่องที่น่าสนใจและน่าติดตามตลอดทั้งเรื่อง อีกทั้งยังมีเอกลักษณ์เรื่องความเชื่อต่อเทพปกรณัมอย่างซิซูที่เปรียบเสมือนตัวแทนเทพปกรณัมแห่งน้ำของธรรมชาติที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในนครคุมันดราแห่งนี้ ภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่เพียงแต่ทำให้เรารู้สึกถึงจุดยืนของจักรวาลดิสนีย์เท่านั้น แต่เหมือนพาเราไปสัมผัส ราวกับถือเสี้ยวของอัญมณีมังกรและนำมารวมเป็นหนึ่งในภาพยนตร์เรื่องนี้ด้วยกัน

แนวคิดเรื่อง การผจญภัยของวีรบุรุษ ของคริสโตเฟอร์ โวกลอร์ นั้น มีแรงบันดาลใจมาจากทฤษฎี การผจญภัยของวีรบุรุษของโจเซฟ แคมป์เบลล์ นักเทพปกรณัมที่ยิ่งใหญ่ในศตวรรษที่ 20 โวกลอร์ได้นำทฤษฎีของแคมป์เบลล์มาวิเคราะห์การเขียนบทภาพยนตร์ ไว้ในหนังสือ The Writer's Journey: Mythic Structure for Writers [การเดินทางของนักเขียน: โครงสร้างเทพปกรณัมสำหรับนักเขียน] (Christopher Vogler, 2007 อ้างถึงใน สุกัญญาโสภิ ใจกล้า, 2563) เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับการเดินทางออกผจญภัยที่วีรบุรุษจะต้องก้าวผ่านการทดสอบทดลอง ต่าง ๆ จนได้ค้นพบสิ่งที่ยิ่งใหญ่จากพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจของเขา ซึ่งถือเป็นรางวัลในการผจญภัยนี้มาใช้ใน การดำรงชีวิตในโลกของเขาอย่างสงบสุข อันเป็นส่วนหนึ่งในการสอดแทรกข้อคิดให้กับผู้ชมทั้งเด็กและผู้ใหญ่ได้อีกด้วย

ที่ผ่านมาเรามีผู้สนใจศึกษา เรื่อง Raya and the last dragon หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็น “นัยที่ซ่อนไว้ ใน Raya and the last dragon ตะวันตกคาคหวังอะไรจากอาเซียน, 140 เรื่องจริงรายา หรือรายากับมังกรตัวสุดท้าย : ถอดรหัสวีรสตรีคนใหม่ของค่ายดิสนีย์ เป็นตัวแทน 670 ล้านคนของอุษาคเนย์ได้จริง ?, Raya and the last dragon ความรัก ความหวังและความไวใจได้ชนมังกรสีฟ้า” แต่ยังไม่มีการศึกษาภาพยนตร์เรื่องนี้ในมุมมองของคติชนวิทยาเลย ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการนำเสนอเนื้อหาในภาพยนตร์ รายากับมังกรตัวสุดท้าย (Raya and the last dragon) ตามกรอบแนวคิด การผจญภัยของวีรบุรุษในเทพปกรณัมของคริสโตเฟอร์ โวกลอร์ เพื่อเผยให้เห็นความสำคัญของเทพปกรณัมที่มีต่อความคิดของผู้คน อันเป็นบทเรียนที่นำไปสู่การเรียนรู้และเข้าใจการดำรงชีวิตต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการนำเสนอเนื้อหาในภาพยนตร์ รายากับมังกรตัวสุดท้าย ตามกรอบแนวคิดการผจญภัยของวีรบุรุษของคริสโตเฟอร์ โวกลอร์

3. วิธีการศึกษา

การวิจัยการผจญภัยของรายาและมังกรตัวสุดท้ายตามมุมมองทางคติชนวิทยาในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการศึกษา ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด การผจญภัยของวีรบุรุษ ของคริสโตเฟอร์ โวกลอร์

3.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ เรื่อง รายาและมังกรตัวสุดท้าย

3.3 วิเคราะห์การนำเสนอเนื้อหาของภาพยนตร์ เรื่อง “รายาและมังกรตัวสุดท้ายตามแนวทางการผจญภัยของวีรบุรุษ” ของคริสโตเฟอร์ โวกลอร์ ทั้ง 12 ขั้นตอน โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลการนำเสนอเนื้อหาของภาพยนตร์เรื่อง รายากับมังกรตัวสุดท้าย (Raya and the last dragon) ตามทฤษฎี “การผจญภัยของวีรบุรุษ” โจเซฟ แคมป์เบลล์ ที่ คริสโตเฟอร์ โวกลอร์ ที่สรุปขั้นตอนการผจญภัยของวีรบุรุษไว้ (2007, pp. 8 – 19 อ้างถึงใน สุกัญญาโสภิ ใจกล้า, 2563) จำนวน 12 ขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 โลกใบเดิม (Ordinary world) เรื่องราวส่วนใหญ่จะนำวีรบุรุษออกจากโลกใบเดิมเข้าสู่โลกที่พิเศษ, ที่แปลกใหม่และแตกต่างจากเดิม โดยการกล่าวถึงหรือแนะนำวีรบุรุษในโลกใบเดิมก่อน

3.3.2 เสียงเรียกสู่การผจญภัย (The Call to Adventure) วีรบุรุษจะพบปัญหา การท้าทาย หรือการผจญภัย ทำให้พวกเขาได้รับเสียงเรียกสู่การผจญภัย และจะ ไม่สามารถอยู่ต่อไปได้ในโลกใบเดิม

3.3.3 การปฏิเสธเสียงเรียก (Refusal of the Call) ขั้นตอนนี้จะเกี่ยวกับความกลัว บ่อยครั้งที่พวกเขาจะปฏิเสธเสียงเรียกเพื่อข้ามธรณีประตูไปสู่การผจญภัย ท้ายที่สุดก็ต้องเผชิญหน้ากับความกลัวที่ยิ่งใหญ่ วีรบุรุษจะยังไม่มุ่งมั่นในการเดินทางอย่างเต็มที่และอาจยังคิดที่จะหันหลังกลับไป

3.3.4 พบครูบาอาจารย์ (Meeting with the Mentor) หลายเรื่องที่จะมีการนำเสนอตัวละครที่เหมือนกับที่ปรึกษาของวีรบุรุษ ความสัมพันธ์ระหว่างวีรบุรุษกับ เมนทอร์เป็นหนึ่งในฉากที่พบบ่อยในเทพปกรณัม และเป็นสัญลักษณ์ที่มีค่าที่สุด ความสัมพันธ์นี้อยู่บนพื้นฐานของความผูกพันระหว่างผู้ปกครองและเด็ก ครูและศิษย์ แพทย์และคนไข้ เทพเจ้าและมนุษย์ ซึ่งพวกเขาจะได้รับการสนับสนุน หรือพบกับครูบาอาจารย์ที่ให้คำปรึกษา

3.3.5 การข้ามธรณีประตูแรก (The Crossing of the First Threshold) ในที่สุดวีรบุรุษก็มุ่งมั่นที่จะผจญภัยและข้ามธรณีประตูไปสู่โลกใบใหม่เป็นครั้งแรก โดยเขา ตกลงที่จะเผชิญกับผลที่ตามมาจากการจัดการกับปัญหาหรือความท้าทายที่เกิดขึ้นจากเสียงเรียกให้เข้าสู่การผจญภัย ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยืดเยื้อเริ่มต้นขึ้นและการผจญภัยก็จะดำเนินต่อไป อาจเป็นฉากบอลลูนลอยขึ้นฟ้า เรือแล่นออกไป ความรักเกิดขึ้น เป็นต้น

3.3.6 การทดสอบ, พันมิตร, ศัตรู (Test, Allies, Enemies) เมื่อข้ามธรณีประตูแล้ว พวกเขาจะเผชิญหน้ากับความท้าทายและการทดสอบ, พบเจอกับพันธมิตรและศัตรู และเริ่มเรียนรู้กฎของโลกใบใหม่ ฉากนี้เหมือนกับเป็นการพัฒนาตัวละครให้ผู้ชมเห็นวีรบุรุษและเพื่อนของเขาอยู่ภายใต้ความตึงเครียด

3.3.7 การเข้าไปในถ้ำลึก (Approach to the inmost cave) วีรบุรุษจะมาพบสถานที่อันตรายที่สุด บางครั้งก็อยู่ใต้ดินที่ลึกลงไปที่มีจุดหมายของภารกิจซ่อนอยู่ บ่อยครั้งเป็นแหล่งที่มีศัตรูตัวร้ายและเป็นจุดที่อันตรายที่สุดในโลกใบใหม่นี้ เมื่อพวกเขาเข้าสู่สถานที่อันตรายและน่ากลัว พวกเขาจะเข้าสู่ธรณีประตูครั้งที่สอง วีรบุรุษมักหยุดที่ประตูเพื่อเตรียมวางแผน และชิงไหวชิงพริบคนร้าย นี่คือขั้นตอนของการเข้าไปในถ้ำลึก

3.3.8 การทดสอบที่สาหัสสากรรจ์ (The Ordeal) ขั้นตอนที่เป็นชะตากรรมของวีรบุรุษที่ต้องเจอด้วยการเผชิญหน้าโดยตรงกับความกลัวที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของเขา เขาเผชิญกับความเป็นไปได้ที่จะเสียชีวิตและถูกนำไปสู่การต่อสู้กับกองกำลังศัตรู การทดสอบที่สาหัสสากรรจ์นี้จึงเป็นช่วงเวลาที่มืดมนสำหรับผู้ชม ในขณะที่เราสงสัยและตึงเครียดที่ไม่รู้ว่าเขาจะมีชีวิตอยู่หรือตาย

3.3.9 ได้รางวัล (Reward) หลังจากรอดชีวิตจากความตาย ต่อสู้กับมังกร ฆ่ามิโนทอร์แล้ว วีรบุรุษและผู้ชมก็จะมี การเฉลิมฉลอง ตอนนี้พวกเขาได้ครอบครองสมบัติที่แสวงหามาเป็นรางวัลของพวกเขา มันอาจเป็นอาวุธพิเศษ เช่น ดาบวิเศษ หรือเหรียญ เหมือนจอกศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถรักษาแผ่นดินที่บาดเจ็บได้ ซึ่งบางครั้ง “ดาบ” อาจหมายถึง ความรู้และประสบการณ์ที่นำไปสู่ความเข้าใจและการปรองดองที่ดีกับกองกำลังศัตรูได้ด้วย

3.3.10 เส้นทางกลับบ้าน (The road back) ขั้นตอนนี้ วีรบุรุษจะยังไม่ออกจากป่า เรากำลังข้ามไปสู่ฉากที่สาม เมื่อพระเอกเริ่มจัดการกับผลที่ตามมาจากการเผชิญหน้ากับการทดสอบ ถ้าวีรบุรุษยังไม่สามารถคืนดีกับบิดาแม่ เทพเจ้าหรือกองทัพอันตราย พวกเขาอาจโกรธแค้น ฉากการไล่ล่าที่ดุเดือดบางส่วนเกิดขึ้นเมื่อมาถึงจุดนี้ ในขณะที่วีรบุรุษถูกไล่ล่าบนเส้นทางกลับบ้านโดยกองกำลังของผู้ที่โกรธแค้นเขาจากการถูกยึดดาบ, น้ำอมฤตหรือสมบัติ

3.3.11 การคืนชีพ (Resurrection) ในสมัยโบราณ นักล่าและนักรบจะต้องได้รับการชำระให้บริสุทธิ์ก่อนที่จะพวกเขาจะกลับสู่โลกใบเดิมของพวกเขา วีรบุรุษที่เคยอยู่ในอาณาจักรแห่งความตายจะต้องเกิดใหม่และชำระล้างด้วยการทดสอบครั้งสุดท้ายและการฟื้นคืนชีพก่อนที่จะกลับไปสู่โลกใบเดิม นี่เป็นช่วงเวลาครั้งที่สองของชีวิต เป็นการทดสอบแบบสาหัสสากรรจ์อีกครั้งสำหรับวีรบุรุษ เพื่อที่ว่าเขาได้เรียนรู้บทเรียนจากการทดสอบหรือไม่ พวกเขาจะได้รับการเปลี่ยนแปลงด้วยประสบการณ์ของพวกเขา

3.3.12 การกลับมาพร้อมน้ำอมฤต (Return with the elixir) พระเอกกลับสู่โลกเดิม แต่การเดินทางนั้นจะไร้ความหมายเว้นแต่จะนำเอาน้ำอมฤต สมบัติหรือบทเรียนจากโลกใบใหม่กลับมา น้ำอมฤตเป็นยาวิเศษที่มีพลังในการรักษา มันอาจเป็นสมบัติที่ยิ่งใหญ่ ที่ช่วยรักษาแผ่นดินที่ได้รับบาดเจ็บหรืออาจเป็นความรู้จากประสบการณ์ที่อาจเป็นประโยชน์ต่อชุมชนในวันข้างหน้า

3.4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลการศึกษาด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

4. สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาการผจญภัยของรายาและมังกรตัวสุดท้าย ตามมุมมองทางคติชนวิทยาโดยใช้ทฤษฎี การผจญภัยของ วีรบุรุษของคริสโตเฟอร์ โวกเลอร์ ผู้วิจัยพบว่า ตัวละครที่มีพฤติกรรมสามารถเป็นวีรบุรุษตามคำอธิบายของ โจเซฟ แคมป์เบลล์ (บาร์นี บุญทรง, 2551, หน้า 255) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “ตัวละครหลักเป็นวีรบุรุษชายหรือหญิง ซึ่งได้ค้นพบหรือทำบางสิ่งที่อยู่เหนือความสำเร็จและประสบการณ์ในระดับปกติ วีรบุรุษคือใครบางคนซึ่งมอบชีวิตของเขาหรือของเธอให้กับบางสิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่าตัวของเขาเอง” นั้น ทำให้ รายา กลายเป็นวีรบุรุษที่ต้องออกเดินทางผจญภัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่เหมือนกับวีรบุรุษในเทพปกรณัม ดังที่ผลการศึกษาพบว่า รายาและมังกรตัวสุดท้าย มีวงจรการผจญภัย ครบทั้ง 12 ขั้นตอน ตามทฤษฎีของโวกเลอร์ สามารถสรุปภาพรวมเป็นตารางได้ดังนี้

ขั้นตอนในทฤษฎีการผจญภัยของวีรบุรุษของโวกเลอร์	ขั้นตอนการผจญภัยของรายา	ปรากฏ	ไม่ปรากฏ
1) โลกใบเดิม (Ordinary world)	รายาอาศัยอยู่ในนครคูมันตรา นครแห่งสายน้ำ และเติบโตมากับตำนานที่เล่ากันว่า เมื่อ 500 ปีก่อน แผ่นดินอันอุดมสมบูรณ์และอยู่กันอย่างสงบสุข แต่แล้วก็มีสิ่งที่เรียกว่า “ดรูน” ที่ถือกำเนิดจากความชั่วร้าย มาทำลายเมือง	✓	
2) เสียงเรียกสู่การผจญภัย (The Call to Adventure)	รายาที่รับหน้าที่พิทักษ์อัญมณีมังกร ถูกนามาริเพื่อนต่างเผ่าหักหลังโดยการบอกที่ซ่อนอัญมณีมังกรแก่เผ่าของตนเอง ทำให้ทุกคนเข้ามาแย่งชิงอัญมณีมังกร	✓	
3) การปฏิเสธเสียงเรียก (Refusal of the Call)	รายามีความกลัวในจิตใจที่ไม่ต้องการให้บิดาของตนเองกลายเป็นหินจากพลังอำนาจของดรูน และทำให้เห็นว่ารายายังเด็ก ยังไม่มีความมั่นใจในตนเอง	✓	
4) พบครูบาอาจารย์ (Meeting with the Mentor)	ครูบาอาจารย์ที่คอยสอนให้รายาได้พัฒนาร่างกายและจิตใจเพื่อทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ และยังสอนให้รายากลายเป็นวีรบุรุษในอนาคตได้ นั่นคือ บิดาของรายา	✓	
5) การข้ามธรณีประตูแรก (The Crossing of the First Threshold)	รายาปลุกมังกรให้ตื่นจากการหลับไหล และกลายเป็นมิตรสหายกัน นามว่า ซิซุ แล้วทั้งสองจึงออกเดินทางตามหาชิ้นส่วนอัญมณีส่วนต่าง ๆ ต่อไป	✓	
6) การทดสอบ, พันธมิตร, ศัตรู (Test, Allies, Enemies)	รายาต้องพยายามรวบรวมส่วนประกอบของอัญมณี เพื่อให้ซิซุมีพลังสมบูรณ์อีกครั้ง เพื่อให้บิดาของตัวเองและคนในนครคูมันตรากลับมามีชีวิตอีกครั้งหนึ่ง	✓	
7) การเข้าไปในถ้ำลึก (Approach to the inmost cave)	การเดินทางตามหาชิ้นส่วนของอัญมณีมังกรในแต่ละเมืองใกล้ครบทุกชิ้นส่วนแล้ว เหลือเพียงชิ้นส่วนสุดท้ายจากเผ่าเมืองเขียว ทำให้รายาต้องเข้าไปยังเมืองที่มีการคุ้มกันหนาแน่นที่สุด	✓	

8) การทดสอบที่สาหัส สาครร์ (The Ordeal)	ลูกธนูของนามารียิงเข้าที่ ซีซู ทันทีและร่วงลงแม่น้ำไป อัญมณีมังกรไม่เหมือนเดิม พลังของมันก็กำลังจางลงไปและเหมือนทั้งโลกกำลังเปลี่ยนไป ทั้งรายาและนามาริต่างต่อสู้เพื่อคนที่ตนเองรักและสูญเสียไป แต่เมื่อรายาได้สติจึงและพยายามรวบรวมอัญมณีจากเพื่อนร่วมเดินทาง แต่ไม่สำเร็จเพราะนามาริ เธอจึงเลือกฝากไว้ที่นามาริเพื่อแก้ไขความหลังระหว่างพวกเขาทุกคน และเพื่อนร่วมทางทุกคนจึงเชื่อรายาและทำตามทันที	✓	
9) ได้รางวัล (Reward)	สิ่งที่รายาได้รับขณะเดินทางร่วมกับ ซีซู จากการผจญภัยในครั้งนี้ คือ การสอนเรื่องความเชื่อใจ ไว้วางใจกันและกัน	✓	
10) เส้นทางกลับบ้าน (The road back)	ทุกคนทั้งรายา บัญ ทอง แก๊งเด็กต้มตุ๋น และนามาริฟื้นคืนชีพมาอีกครั้งท่ามกลางสายฝนที่ตกลงมา ไม่เพียงแต่มนุษย์เท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงมังกรเมื่อ 500 ปีก่อนด้วย	✓	
11) การคืนชีพ (Resurrection)	หลังจากนั้นซีซูฟื้นคืนชีพกลับมา จากการช่วยเหลือของมังกรตัวอื่น ๆ ทำให้ ซีซูกลับมามีชีวิตอีกครั้งและได้พบกับครอบครัวของตนเอง	✓	
12) การกลับมาพร้อมน้ำ อมฤต (Return with the elixir)	ทั้ง 5 อาณาจักรรวมกันข้าวมที่เมืองหัวใจ เมืองของรายานั่นเอง ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์การร่วมมือกันและการกลับมาเป็นนครเดียวกันอีกครั้ง โดยผู้ที่พามาคือเหล่าหัวหน้าเผ่า ผู้ที่เดินทางร่วมกับรายา และแม้แต่อดีตศัตรูของรายาที่กลายเป็นเพื่อนสนิทของนามาริ	✓	

จากตารางผู้วิจัยสามารถอธิบายตามทฤษฎีของโวกลอร์ ได้ดังรายละเอียดดังนี้

1. โลกใบเดิม รายาอาศัยอยู่ในนครคูมันตรา นครแห่งสายน้ำ และเติบโตมากับตำนานที่เล่าขานว่า เมื่อ 500 ปีก่อน แผ่นดินอันอุดมสมบูรณ์และอยู่กันอย่างสงบสุข โดยเมืองแห่งนี้มีมังกรอาศัยอยู่ ผู้คนในเมืองต่างนับถือมังกรที่นำความสุขและน้ำมาให้บ้านเมือง แต่แล้วก็มีสิ่งที่เรียกว่า “ดรูน” ที่ถือกำเนิดจากความชั่วร้าย และความบาดหมางในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งเมื่อมันผ่านคนหรือสิ่งมีชีวิต ๆ ก็กลายเป็นหิน มังกรทุกตัวพยายามต่อสู้กับดรูน แต่พ่ายแพ้จนเป็นหิน เหลือเพียงมังกร ซีซู (Sisu) ตัวสุดท้าย ที่นึกกำลังทั้งหมดไว้ในอณูมัยมังกรและทำลายพวกดรูนจนหมด ทุกคนที่กลายเป็นหินฟื้นคืนกลับมา ยกเว้นมังกร สิ่งเดียวที่เหลืออยู่คือ อัญมณีมังกรของ ซีซู แต่หลังจากนั้น คนกลับแก่งแย่งพลังที่เหลืออยู่ของมังกร เพื่อความเป็นใหญ่ จนทำให้ต้องแยกดินแดนออกเป็น 5 อาณาจักร ได้แก่ เผ่าหัวใจ (Heart) เผ่าเขี้ยว (Fang) เผ่ากรงเล็บ (Talon) เผ่าหาง (Tail) และเผ่าสันหลัง (Spine) ทุกคนกลายเป็นศัตรูกัน จนหัวหน้าเบญจา หรือบิดาของรายาต้องซ่อนอณูมัยมังกร เอาไว้เพื่อป้องกันการทำสงครามแย่งชิงกันขึ้น

2. เสียงเรียกสู่การผจญภัย รายาและนามาริ ลูกสาวของหัวหน้าเผ่าเมืองเขี้ยว (FANG) ในวัยสิบสองขวบได้เป็นเพื่อนกัน ขณะที่หัวหน้าเบญจา เจรจาเพื่อประนีประนอมให้แต่ละอาณาจักรรวมกันเป็นนครคูมันตราเหมือนเดิม แต่แล้วนามาริก็ได้หักหลังรายา เพื่อสืบหาที่ซ่อนของอณูมัยมังกร ในขณะที่รายาพานามาริไปพบกับอณูมัยมังกร หรือดวงจิตของซีซูโดยไม่มีความสงสัยในความเป็นเพื่อนเลย นามาริเลือกหักหลังรายาเพื่อชนเผ่าของตนเอง ทำให้ทั้งสองเกิดการต่อสู้กัน แล้วนามาริก็จุดพลุส่งสัญญาณให้แม่ของตนเอง ทำให้ทุกคนที่เห็นพลุ รีบไปรวมตัวที่สถานที่ซ่อนอณูมัยมังกรกันทั้งหมด เพื่อแย่งชิงอณูมัยมังกร หัวหน้าเบญจาพยายามเจรจา เพื่อสร้างโลกในดีขึ้น และยังเชื่อว่าจะกลับมาเป็นนครคูมันตราได้อีกครั้ง แต่ก็มีทหารแอบยิงธนู เข้าที่ไหล่

ของหัวหน้าเบญจา ทำให้ทุกคนแตกตื่นและรีบวิ่งไปที่แท่นมังกร และแย่งซื้อหีบอัญมณีมังกรจนแตกลง ทำให้โลกเปลี่ยนไป ส่งผลให้ดรูนฟื้นคืนมาอีกครั้ง แต่ละเผ่าจึงแย่งเอาเศษอัญมณีที่แตกไปและหนีกลับเมืองของตนเอง

3. การปฏิเสธเสียงเรียก ในระหว่างการหนีของหัวหน้าเบญจาและรายานัน หัวหน้าเบญจาเจ็บบาดเจ็บแผลจนไปต่อไม่ไหว จึงบอกแก่รายาว่า “รายาลูกต้องฟังบิดานะ ลูกคือผู้พิทักษ์อัญมณีมังกร” แต่รายาบอกว่า “ทำไมป้าพูดแบบนี้ล่ะ” หัวหน้าเบญจาจึงตอบว่า “อัญมณียังมีแสง ลูกยังมีความหวัง” รายาเอ่ยปฏิเสธตอบ “ไม่! เราหนีไปด้วยกันได้” จากบทสนทนานี้ทำให้ผู้ชมทราบว่า รายามีความกลัวในจิตใจที่ไม่ต้องการให้บิดาของตนเองกลายเป็นหินจากพลังอำนาจของดรูน และทำให้เห็นว่ารายายังเด็ก ยังไม่มีความมั่นใจในตนเอง บิดาจึงบอกลา และสอนให้รายาย่ำหัดความหวัง เพราะบิดาเชื่อว่าทุกสิ่งย่อมเป็นไปได้ หลังจากนั้น บิดาของรายาจึงเลือกโยนรายาลงแม่น้ำไป เพื่อให้รายาปลอดภัยจากดรูน เพราะดรูนกลัวน้ำ สิ่งสุดท้ายที่รายาเห็น คือ บิดาของตนเองต้องกลายเป็นหิน และเห็นผู้คนในเมืองต่างต้องกลายเป็นหินเช่นกัน

4. พบครูบาอาจารย์ รายาต้องฝึกฝนตัวเองเพื่อทำหน้าที่พิทักษ์อัญมณีมังกรมาตั้งแต่เด็ก อีกทั้งยังต้องทดสอบให้ผ่านด่านต่าง ๆ ได้แก่ ด่านตาข่าย 10 ชั้น ที่เป็นด่านป้องกันก่อนจะเข้าไปสู่ประตูที่เก็บรักษาอัญมณีมังกรไว้ โดยรายาเลือกใช้วิธีให้สัตว์เลี้ยงของตนเองที่ชื่อ ตุ๊ก ๆ กลิ้งนำไปก่อน เพื่อตรวจสอบ และช่วยให้เปิดประตูได้ ต่อมารายาต้องต่อสู้กับหัวหน้าเบญจาที่ปกป้องอัญมณีของชีชู หรือที่เรียกว่าอัญมณีมังกร (diamond gem) โดยมีกฎ คือ หากเท้าของรายาก้าวเข้ามาแตะที่หินในเขตแท่นมังกรได้ จะผ่านบททดสอบของหัวหน้าเบญจา เพื่อเป็นผู้พิทักษ์อัญมณีมังกร คอยปกป้องตามหน้าที่ของบรรพบุรุษที่สืบทอดต่อกันมา และรายาก็สามารถทำได้สำเร็จก่อนวันที่หัวหน้าเบญจาจะเรียกกรรมผู้นำเผ่าทั้ง 5 เมือง ดังนั้น ครูบาอาจารย์ที่คอยสอนให้รายาได้พัฒนาร่างกายและจิตใจเพื่อทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ และยังสอนให้รายากลายเป็นวีรบุรุษในอนาคตได้นั้นคือ บิดาของรายา ที่สอนทั้งการต่อสู้ การเดินทาง การทำอาหารเพื่อเลี้ยงและดูแลตนเองและสัตว์พาหนะของตนเองในอนาคต รวมไปถึงการครองใจของผู้คนอีกด้วย

5. การข้ามธรณีประตูแรกรายาออกเดินทางตามหาแม่น้ำสายแล้วสายเล่า แต่ยังไม่เจอ จนได้เบาะแสที่ทำให้ได้พบแม่น้ำสายสุดท้าย รายาเดินทางเข้าไปในถ้ำร้าง ที่มีแม่น้ำสายเล็ก ๆ อยู่ รายาสวดมนต์ขอพรให้มังกรตัวสุดท้ายตื่นขึ้นมา มวลน้ำในแม่น้ำสายสุดท้ายก่อตัวกลายเป็นร่างมังกรของชีชู รายาปลุกมังกรให้ตื่นจากการหลับใหล และกลายเป็นมิตรสหายกัน นามว่าชีชู เป็นมังกรที่มีลักษณะคล้ายนาค ไม่มีปีก มีสีฟ้าทั้งตัว มีเกล็ด มีขนยาวปกคลุมทั้งตัว ตาโต มักมีรอยยิ้มประทับใบหน้าเสมอ มีหาง ชีชูยอมรับกับรายาโดยตรงว่าตนเองไม่ใช่ผู้ที่สร้างอัญมณีมังกร เป็นเพียงผู้ที่มีหน้าที่ส่งมันกำจัดดรูน แต่ผู้สร้างอัญมณีมังกรขึ้นนั้น คือ เหล่าพี่น้องมังกร ได้แก่ พี่ชายคนโต “เพงกู” มีพลังน้ำทำให้เกิดฝนตก พี่สาว “ปราณี” มีพลังสามารถแปลงร่างเป็นมนุษย์ได้ พี่ชายคนกลาง “จากานต์” มีพลังหมอก น้องสาวคนเล็ก “แอมบา” มีพลังทำให้เปล่งประกาย เมื่อ ชีชูได้สัมผัสกับเศษอัญมณี ร่างกายของมังกรก็สามารถแปลงประกายได้ เพราะพลังจากน้องสาวคนเล็กของตัวเอง ที่ชื่อ แอมบา โดยพลังของมังกรแต่ละตัวไม่เหมือนกัน ส่วนตัว ชีชู เก่งเรื่องการว่ายน้ำ ทำให้รายาต้องออกเดินทางเพื่อรวบรวมเศษของอัญมณีมังกรต่อไป

6. การทดสอบ , พันธมิตร , ศัตรู นามารี่เมื่อรู้ข่าวว่ารายากำลังออกเดินทางไปที่แม่น้ำสายสุดท้าย เธอและทหารรับตามล่าทันที รายาต้องพยายามรวบรวมส่วนประกอบของอัญมณี เพื่อให้ชีชูมีพลังสมบูรณ์ เพื่อให้บิดาของตนเองและคนในนครคู่มันตรากลับมามีชีวิตอีกครั้งหนึ่ง รายาออกเดินทางไปตามหาจักรต่าง ๆ ได้แก่ เมืองเผ่าทาง รายาและชีชู ตามหาเจ้าเมืองเผ่าทาง จนได้พบถ้ำกับดักแห่งหนึ่ง ด่านแรกพบกับเชือกที่กั้นคนไว้ ต่อมาคือ ดั่งงูบิดเบี้ยว เวลาที่จับตัวมันจะตบเป็นแก๊สและมีเสียงดังตุ้มออกมา เมื่อรายาและชีชู ได้พบเจ้าเมืองก็พบว่า เจ้าเมืองติดกับดักของตนเอง จนต้องตายขณะที่ถือเศษอัญมณีมังกรอยู่ เพราะการจะข้ามไปได้ ต้องกระโดดข้าม ไม่ใช่ตัวเองร่วงลงไปนอนหมอนมไม้แหลม รายาและ ชีชู ข้ามผ่านไปได้ด้วยตามของหัวหน้าเบญจา ที่รายามีติดตัวไว้ การจะเอาชิ้นส่วนของอัญมณีมาได้ ต้องหาไม้มาแทนที่น้ำหนักของอัญมณี ทำให้ ชีชู ได้รับเศษในส่วนที่ 2 ของอัญมณีทำให้ ชีชู สามารถแปลงร่างเป็นหญิงชราได้ ซึ่งเป็นพลังของมังกรพี่สาวที่ชื่อปราณี นามารี่ได้ตามมาพบรายาและชีชูในถ้ำกับดัก เพราะรายาได้ขโมยจารึกมังกรไปเมื่อ 3 เดือนก่อน ทำให้นามารี่ต้องออกมาตามล่ารายานันเอง สุดท้ายทั้งสองหนีลงไปในน้ำ และได้ขึ้นมาในเรือลำหนึ่ง เป็นของเด็กชายแปดขวบ ที่ชื่อ บุญ ซึ่งเป็นทั้งพ่อค้าและเป็นนักเดินเรือ รายาจ้างเรือลำ

นี้ไปเผ่ากรุงเลียบ และมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างรายาและ ซีซู ในระหว่างที่เดินทาง ซีซู จะต้องอยู่ในร่างคน ทำให้ ซีซู รู้ว่ารายามีเรื่องในใจคือ ไม่เชื่อใจคน เพราะรายาเคยเห็นเมื่อครั้งบิดาของตนเองเชื่อใจผู้อื่น แต่กลับโดนทรยศและหักหลังกันเอง ทำให้รายาไม่เชื่อใจใครอีก

ในส่วนของเด็กชายบุญ เขาทำมาหากินในตอนกลางวัน เขาไม่เดินเรือในตอนกลางคืน เพราะมันสะท้อนและเจ็บใจในเรื่องของดรูนอยู่เสมอ เขาต้องพลัดพรากจากครอบครัว พวกเขาเดินทางไปกับรายาเพื่อรวบรวมอัญมณีที่เหลือให้ครบครันจนสามารถกลับมาเป็นเหมือนเดิม ทั้งหมดจึงเดินทางมาถึงเมืองกรุงเลียบ เผ่าเมืองกรุงเลียบภายนอกดูดี แต่ภายในจริง ๆ แล้วเต็มไปด้วยนักต้มตุ๋น มีเจ้าเมืองชื่อ แดงไห่ และนั่นทำให้รายาได้พบกับนักต้มตุ๋นเด็กและลิงอีก 3 ตัวที่เป็นสหาย หลอกโดยวิธีการทำเป็นเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ให้รายาสงสาร แล้วให้ลิงมาแอบเอาเศษอัญมณีไป ทั้งหมดต่อสู้กันและสุดท้ายรายาก็ทำข้อตกลงได้ คือ ให้ไปหลอกทหารที่เผ่าบ้านของแดงไห่ แล้วรายาจะแอบขึ้นไปบนบ้านของแดงไห่ และทราบว่แดงไห่ได้กลายเป็นหินไปแล้ว ในขณะเดียวกัน ซีซูแอบไปตามหาของขวัญให้แดงไห่ โดยจ่ายเงินของด้วยเครดิต แต่ชาวบ้านไม่ยอม ทำให้เจ้าเมืองตัวจริงที่ชั่วร้ายที่สุดในเมือง ภายนอกเป็นคุณยายใจดีมาพา ซีซู ออกไปในสถานการณ์ที่ลำบาก แต่แล้วก็มีข้อแลกเปลี่ยนโดยจะพาไปหาแดงไห่ที่อยู่ข้างนอก แต่จริง ๆ แล้ว คือ ที่ ๆ ดรูนอยู่ โดยต้องการให้ ซีซู บอกว่าจะสามารถตามหาเศษอัญมณีมังกรได้อีกที่ไหน ไม่งั้นต้องโดนดรูนทำให้กลายเป็นหิน รายารู้ทันตามมาช่วยเหลือทัน และเมื่อรายาแย่งชิงเศษอัญมณีมังกรมาได้ ทำให้มีพลังหมอก พลังของจากานต์ พี่ชายของซีซู รายาจึงออกเดินทางไปเมืองสันหลัง โดยมีแก๊งเด็กต้มตุ๋นตามไปด้วย

เผ่าเมืองสันหลัง เป็นป่าที่เต็มไปด้วยหมอก และต้นไม้ที่มองไปแทบไม่เห็นอะไรเลย ซีซู ที่ไม่เห็นด้วยกับรายาเรื่องความไว้วางใจ จึงเลือกแสดงให้เห็น จากประโยคที่กล่าวว่า “การที่คนอื่นจะเชื่อใจเธอ เธอต้องเชื่อใจคนอื่นก่อน” สุดท้ายทั้งสองถูกกับดักของเจ้าเมืองเผ่าสันหลังเข้า ทั้งสามคนได้พบกัน แต่เพื่อนของรายา คือ แก๊งเด็กต้มตุ๋นกับบุญมาช่วยไว้ทัน ทำให้รายารู้ว่าเผ่าสันหลัง เหลือเพียงคนเดียว คือ เจ้าเมืองสันหลัง เพราะคนที่เหลือถูกดรูนกลืนกินไปแล้ว ทันใดนั้น นามาริรีบตามมาที่เมืองสันหลังเพื่อเจรจาของเอาตัวรายาไป หากไม่ให้จะเผ่าเมืองสันหลังทิ้ง รายาเลือกที่หลอกล่อและถ่วงเวลานามาริไว้ เพื่อให้คนที่เหลือหนีออกไป โดยทอง เจ้าเมืองของเผ่าสันหลัง เลือกที่จะช่วยเหลือและออกเดินทางไปด้วยกัน

รายาและนามาริได้พบกันที่เผ่าเมืองสันหลัง และต่อสู้กันจนรายาล้มลง ซีซู เห็นแล้วตกใจมาก จึงรีบมาช่วยรายาทันที โดยแปลงร่างเป็นมังกร ชูนามาริทันที ในส่วนของนามารินั้น แม้จะมีนิสัยดุร้าย ดูเจ้าเล่ห์ แต่ก็มีคามเคารพในมังกรมาก แม้แต่ตามสถานที่ที่มีมังกร นามาริจะให้ทหารผ่านไปอย่างสงบ ไม่มีการคำรามของแมวป่า เมื่อซีซูปรากฏตัวให้นามาริเห็น ทำให้นามาริตกใจป็นดีใจ จึงยอมปล่อยรายาและเพื่อนของรายาไป เพื่อนร่วมทางทั้งหมดพึงรู้ว่า ซีซู คือมังกรสมุทร ทุกคนให้ความเคารพและต้องการช่วยเหลือจริง ๆ ทำให้ ซีซู ได้รับพลังน้ำจากพี่ชายเพงกู ฝนตกในพื้นที่แถวนั้นทันที

7. การเข้าไปในถ้ำลึก (Approach to the inmost cave) การเดินทางตามหาชิ้นส่วนของอัญมณีมังกรในแต่ละเมืองใกล้ครบทุกชิ้นส่วนแล้ว ซีซู เมื่อได้รับพลังมาสามส่วนแล้ว จึงพารายาไปดูสถานที่แห่งหนึ่ง เพื่อสอนรายาเรื่องความเชื่อใจ นั่นคือแท่นมังกรที่เมืองหัวใจ ที่รวมเหล่ามังกรอีก 4 ตัวไว้ ได้แก่ พี่ชายคนโตเพงกู พี่สาวปราณี พี่ชายจากานต์ และน้องแอมบา คือเหล่ามังกรกลุ่มสุดท้าย โดยซีซูได้เล่าว่า “พี่ชายเพงกูและมังกรทุกตัวร่วมกันผจญภัย ทอดพลังวิเศษ สร้างอัญมณีมังกรขึ้น และมอบให้แก่ ซีซู ทั้งที่ ซีซู ไม่รู้ว่าทำไม แต่เป็นเพราะพวกเขาไว้วางใจ และฉันไว้วางใจพวกเขา เมื่อฉันเชื่อมั่นว่าฉันมีพลังมหาศาลมากกว่าที่คิด ” ซีซู กล่าวเพื่อสอนถึงเรื่องความไว้วางใจ และเชื่อใจผู้อื่นให้รายาได้รู้

จนเดินทางมาถึงเผ่าเมืองเขียว เมืองที่การคุ้มกันหนาแน่นที่สุด พวกเขาชุดคล้องล้อมรอบเมืองเพื่อป้องกันคนและดรูนจากโลกภายนอก ทางเดียวที่จะเขาออกได้ คือ ทางน้ำเท่านั้น แต่แม้จะผ่านไปได้ ในวังก็มีทหารคุ้มกันอย่าง หนาแน่น ทั้งหมดคิดหาวิธีด้วยกัน บุญเสนอ ไม่ว่าจะเป็นให้แต่ละคนเข้าโจมตีทีละคน หรือแม้แต่การที่ ซีซู เสนอความคิดว่า ให้ของขวัญนามาริแทน แต่แล้วทั้งหมดเลือกแผนของบุญ เพราะเผ่าเขียวทำให้เกิดเรื่องพวกนี้ขึ้น เป็นเผ่าที่เลือกทางข้างหลัง เลวสุด แต่แล้วเมื่อ ซีซู พารายาไปที่แท่นมังกร รายาเข้าใจ ซีซู และพยายามเข้าถึงนามาริ แล้วเริ่มก้าวแรกใหม่ ส่วนของนามาริ ดีใจที่มังกรกลับมา แต่แม่ของนามาริไม่ต้องการ เพราะถ้าทุกคนกลับมาก็จะโทษชาวเผ่าเมืองเขียวที่พาไปขโมยอัญมณีมังกรมา อีกทั้งนางคิดว่าเผ่าเมืองเขียว

สามารถรวบรวมเพื่อกอบกู้เองได้ การก็คือ ต้องเอาตัวมังกรมาให้ได้ เมื่อแก๊งค์ตมตมได้พบกับนามารีและสงฆ์ของขวัญเป็นรูปมังกรที่มีอัญมณีติดมาให้เป็นของขวัญในวัยเด็กของนามารีที่ให้แก่รายา ก็ทำให้ทราบว่า ทั้งสองจะยอมมาพบกันที่ผาแห่งหนึ่ง โดยมีข้อสัญญาคือ ชีซู ต้องซ่อนตัว จนกว่าจะทำสัญญากันสำเร็จ แต่เมื่อได้มาพบกัน นามารียอมมอบอัญมณีมังกรชิ้นส่วนสุดท้ายให้ และได้พบกับ ชีซู แต่แล้วนามารียกธนูเพื่อให้ยอมส่งมังกรมา ชีซู เลือกที่จะจัดการเอง ชีซู กล่าว “เธอแค่อยากให้โลกดีขึ้นเหมือนเรา” “ฉันเชื่อเธอนะ” แต่แล้วรายาเข้าช่วย แต่กลับทำให้ธนูของนามารียิงไปโดยชีซู

8. การทดสอบที่สาหัสสาครรจ์ (The Ordeal) เมื่อชีซูถูกลูกธนูของนามารียิง ร่างจึงร่วงลงแม่น้ำไป อัญมณีมังกรไม่เหมือนเดิม พลังของมันกำลังจางลงและเหมือนทั้งโลกกำลังเปลี่ยนไป น้ำในแม่น้ำวนและดูตายเป็นอย่างรวดเร็วจนต้องพาเปลี่ยนสีเป็นมิดครีม และคงไม่มีสิ่งใดหยุดยั้งได้หรอกแล้ว เพราะสิ่งเดียวที่หยุดยั้งได้คืออัญมณีมังกรเท่านั้น ครุ่นเข้ามาที่เมืองเผ่าเขียวรายาเดินทางเข้าวังของเผ่าเขียว นามารีได้พบว่าแม่ของตนเองกลายเป็นหินไปแล้ว ชาวเมืองหนีตายกันจนวาย ทั้งสองต่อสู้กันด้วยความโกรธ ดังที่ทองกล่าว “รายาไม่ได้ยินเสียงของเราหรอก เธอกำลังโกรธหน้ามืดตามัวไปแล้ว” เพื่อแก้แค้นให้คนของตนเองที่ต้องสูญเสียไป ในขณะที่เพื่อนร่วมทางคนอื่นพยายามช่วยชาวเมืองให้ปลอดภัย พยายามอพยพผู้คนไปที่ที่ปลอดภัยคือแม่น้ำ โดยให้เศษอัญมณีช่วยเหลือ นามารีพาแพ้อายา และกล่าวว่า “นามารีไม่ได้ตั้งใจจะให้เป็นอย่างนี้ แต่ ชีซู เชื่อใจฉัน ถึงแม้เธอจะไม่เชื่อใจชีซู แต่เธอก็มีส่วนที่ทำให้ ชีซู ต้องตาย” รายาได้มองเห็นเพื่อนร่วมทางของเธอกำลังช่วยเหลือผู้อื่น เธอละความโกรธทั้งและช่วยเหลือร่วมกันกับเพื่อน ๆ ของเธอ นามารีเลือกเข้าช่วยเหลือเป็นกลุ่มเดียวกับรายาด้วย ทุกคนในกลุ่มไม่เชื่อใจรายา และหมายหัวว่านามารีคือคนที่ฆ่า ชีซู ทองกล่าว “เรากำลังถูกครุ่นล้อมไว้แล้ว” สิ่งที่คุณเผชิญ รายาคิดหาหนทางจนสาหัสตาเหลือไปเห็นเครื่องประดับจำลองที่เป็นรูปมังกรในสมัยเด็กที่นามารีเคยให้ไว้ รายาจึงนึกออกถึงคำกล่าวของ ชีซู ที่ว่า “ฉันไม่รู้ทำไมพวกเขาถึงเลือกฉัน ทั้งที่เขาเลือกใครก็ได้ ฉันรู้แล้วว่า ฉันไว้วางใจพวกเขา และพวกเขาก็ไว้วางใจฉัน ” รายาจึงบอกว่า เราทุกคนต้องเอาอัญมณีไว้ที่เธอ เพราะเราต้องรวมใจกัน แต่นามารีฟังหักหลังพวกเรา ทำให้เพื่อนทั้งบุญ ทอง และเด็กตมตมไม่เชื่อใจ

ดังนั้น รายาจึงเลือกฝากไว้ที่นามารีแทน เพราะไม่อย่างนั้นคงไม่อาจรวมอัญมณีมังกรได้ครบแน่ เธอฝากไว้ที่นามารีเป็นคนแรก ทุกคนเห็นแบบนั้น ก็เชื่อใจรายาและทำตามที่เราต้องการ โดยเมื่อฝากอัญมณีมังกรไว้ที่นามารีแล้ว ทุกคนจะเดินไปจับร่างกายที่เป็นหินของรายาไว้ เธอพยายามหนีไปคนเดียวในตอนแรก แต่เมื่อมองกลับมามองเห็นรายาและผองเพื่อนที่เชื่อใจเธอกลายเป็นหินทั้งหมด เธอจึงเดินกลับมาพยายามประกอบชิ้นส่วนอัญมณีมังกร และไปแตะที่ร่างของรายาและเพื่อนๆ ทันที ทุกอย่างกลายเป็นหินทั้งหมด เมื่อครุ่นผ่านร่างของนามารีไป เวลาผ่านไปสักพักใหญ่ อัญมณีดับแสงลง ทุกคนกลายเป็นหิน แต่ด้วยความเชื่อใจและไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดแสงของอัญมณีมังกรขึ้นอีกครั้ง แสงนั้นได้กระจายไปทั่วนครคู่มันตรา เกิดกลุ่มก้อนเมฆที่ฟ้าท่ามกลางกลุ่มท้องฟ้าสีดำ เกิดฝนตกลงมาละลายหินและทำให้คนกลับมามีชีวิตอีกครั้ง แต่ไม่ใช่เพียงแค่มนุษย์แต่รวมไปถึงมังกรเมื่อ 500 ปีที่แล้วด้วย

9. ได้รางวัล (Reward) สิ่งที่รายาได้รับขณะเดินทางร่วมกับชีซู จากการผจญภัยในครั้งนี้ คือ การสอนเรื่องความเชื่อใจ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และความละอาย จากประโยคที่กล่าวว่า “หรือบางทีที่โลกมันพัง เพราะเราไม่เชื่อใจกัน” สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่แท้จริงของนครคู่มันตรา จากเหตุการณ์สุดท้ายที่เกิดขึ้นด้วยความเชื่อใจและไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดแสงของอัญมณีมังกรที่ช่วยให้ทุกคนที่ได้กลายเป็นหินจากครุ่น กลับมามีชีวิตอีกครั้งหนึ่ง ถือเป็นการได้รางวัลจากการผจญภัยในครั้งนี้

10. เส้นทางกลับบ้าน (The road back) ทุกคนทั้งรายา บุญ ทอง แก๊งค์ตมตม และนามารีฟื้นคืนชีพมาอีกครั้งท่ามกลางสายฝนที่ตกลงมาพวกเขาทั้งหมดจึงเดินทางกลับบ้านเกิดไปหาคนที่ตัวเองรัก นามารีและรายากลับมาเข้าใจกันและกัน ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอุดมไปด้วยป่าไม้และน้ำกลับมาเป็นเหมือนกับในตำนานเมื่อ 500 ปีก่อน ผู้คนกลับมาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รักใคร่กลมเกลียวกันดุจเดิม

11. การคืนชีพ (Resurrection) หลังจากนั้นชีซูฟื้นคืนชีพกลับมา จากการช่วยเหลือของมังกรตัวอื่น ๆ ทำให้ ชีซูกลับมามีชีวิตอีกครั้งและได้พบกับครอบครัวของตนเอง ทั้งพี่เพงกู พี่ปราณี จาแกนต และน้องแอมบา ชีซูได้มาหารายาและนามารี โดยชีซูไม่ได้มีความโกรธแค้นนามารีแต่อย่างใด เพื่อนร่วมทางของรายา ต่างกลับภูมิลำเนาบ้านเกิดของแต่ละอาณาจักร ได้แก่

ครอบครัวของทองเดินทางกลับไปพบครอบครัวตนเองและชาวเมืองของเขา ส่วนแก๊งเด็กต้มตุ๋น ก็ได้พบกับแม่ของตนเองในเมืองกรงเล็บ บุญก็ได้พบกับครอบครัวอย่างพร้อมหน้าพร้อมตาในเมืองสันหลัง ส่วนรายาก็เดินทางมากับตุ๊ก ๆ สัตว์พาหนะคู่ใจ แล้วได้พบกับบิดาของตนเองอีกครั้ง หัวหน้าเบญจาได้พบกับซีชูและซีชูได้กล่าวชื่นชมเจ้าเมืองหัวใจ และขออนุญาตในการที่ซีชูและรายาพาเพื่อนของแต่ละเมืองมาที่เมืองหัวใจอีกด้วย

12) การกลับมาพร้อมน้ำอมฤต (Return with the elixir) หลังจากรายาเดินทางกลับเมืองหัวใจพร้อมกับซีชูและได้พูดคุยกับบิดาของรายา พวกเขาได้เรียนรู้แล้วว่าปัญหาทุกอย่างจะผ่านไปได้ เมื่อพวกเขาเชื่อใจ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้คนทุกเมืองไม่ว่าจะเป็นเมืองกรงเล็บ เมืองสันหลัง เมืองเขี้ยว เมืองหัวใจ และเมืองกรงเล็บ ต่างเชื่อใจและกลับมารวมแผ่นดินกันอีกครั้ง ตามที่บิดาของรายาเคยต้องการคือ นครคู่มันตรา ทั้ง 5 อาณาจักรร่วมกันชาวที่เมืองหัวใจ เมืองของรายานั่นเอง ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์การร่วมมือกันและการกลับมาเป็นนครเดียวกันอีกครั้ง โดยผู้ที่พามาคือ เหล่าหัวหน้าเผ่า ผู้ที่เดินทางร่วมกับรายา และแม่แต่อดีตศัตรูของรายาที่กลายเป็นเพื่อนสนิทอย่างนามาริ ทำให้ทั้งหมดกลับมารวมกันอีกครั้ง ดังคำกล่าวที่รายาพูดกับบิดาของเธอว่า “ยินดีต้อนรับสู่นครคู่มันตราค่ะ ป้า”

5. อภิปรายผลการศึกษา

การผจญภัยของรายา ในเรื่องรายาและมังกรตัวสุดท้าย (Raya and the last dragon) ที่สร้างโดยบริษัท ดิสนีย์ และพิกซาร์ มีโครงเรื่องที่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการผจญภัยของวีรบุรุษ ตามที่คริสโตเฟอร์ โวกเลอร์ ได้วิเคราะห์ไว้ ครบทั้ง 12 ขั้นตอน ได้แก่ 1.จุดเริ่มต้น 2.การผจญภัยที่เข้ามา 3.การปฏิเสธ 4. การพบที่ปรึกษา 5.ข้ามผ่านบททดสอบแรก 6.การทดสอบพันธมิตรและศัตรู 7.การพบกับฝ่ายตรงข้าม 8.ความเจ็บปวด 9.รางวัล 10.ทางกลับ 11.การฟื้นคืนชีพ 12.การกลับมา สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง โพรเซน 2 : การเดินทางของวีรบุรุษจากเทพปกรณัมสู่ภาพยนตร์กับมุมมองทางคติชนวิทยา ของสุกัญญาโสภิไจกุล (2564) ที่มีผลการศึกษาพบว่า มีฉากเกี่ยวกับการเดินทางของวีรบุรุษตามทฤษฎี “การผจญภัยของวีรบุรุษ” ของโจเซฟ แคมพ์เบลล์ ที่ คริสโตเฟอร์ โวกเลอร์ ได้นำมาวิเคราะห์การเขียนบทภาพยนตร์ ไว้ในหนังสือการเดินทางของนักเขียน: โครงสร้างเทพปกรณัมสำหรับนักเขียน จำนวน 12 ขั้นตอน ผลการศึกษานี้เป็นการแสดงให้เห็นว่า แม้ยุคสมัยจะเปลี่ยนไปแต่การพัฒนาจิตก็ยังเป็นสิ่งที่สำคัญ ทำให้การผจญภัยของวีรบุรุษในเทพปกรณัมเปลี่ยนแปลงรูปแบบจากการบอกเล่ามาสู่การสร้างภาพยนตร์มีเค้าโครงเรื่องแบบเทพปกรณัมเดิม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธรรมกวินทิพย์ ที่ได้ศึกษา การผจญภัยของวีรบุรุษ : กรณีศึกษาจากพระอภัยมณี และพบว่า เรื่องพระอภัยมณีมีการเดินทางตามทฤษฎีการผจญภัยของวีรบุรุษเกือบสมบูรณ์ คือ การออกเดินทาง การครอบครองและการเดินทางกลับ (2557:5) และยังได้กล่าวไว้ว่า “มนุษย์เราต่างก็มีพื้นฐานทางจิตที่เหมือนกันทั่วโลก มีสภาวะสัญชาตญาณ อารมณ์และองค์ประกอบอื่นที่เหมือนกัน และสิ่งเหล่านี้ปรากฏอยู่ในเทพปกรณัม” ซึ่งการเดินทางของวีรบุรุษในเทพปกรณัมกับรายาก็ไม่แตกต่างกัน คือ มีการเดินทางพลัดพรากจากบ้านเมืองเพื่อเรียนรู้ สะสมความสามารถและพบกับอุปสรรค การตัดสินใจแก้ปัญหา จนมาถึงการกลับสู่โลกใบเดิมของตนเองพร้อม ๆ กับความรู้ ประสบการณ์และการพัฒนาทางจิตใจที่สมบูรณ์กว่าเดิม

จากการศึกษาด้วยทฤษฎีการผจญภัยของวีรบุรุษของโวกเลอร์ ทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงพัฒนาการของตัวละครรายา แม้รายาจะเป็นตัวละครเพศหญิง แต่ผู้สร้างทำให้อยู่มีการผจญภัยและเผชิญปัญหาเหมือนกับตัวละครเพศชายในเรื่องอื่น ๆ ดังนั้นรายาเอง ก็นับได้ว่ารายาเป็นวีรบุรุษเช่นเดียวกัน รายาซึ่งเจ้าหญิงแห่งเมืองหัวใจที่ออกเดินทางเพื่อช่วยเหลือบิดาและประชาชนของตนเอง อีกทั้งยังมีความปรารถนาให้นครคู่มันตราให้กลับมาเป็นประเทศเดียวกันอีกครั้ง เพราะในแต่ละอาณาจักร ผู้สร้างได้ตั้งชื่อแต่ละเมืองว่า เผ่าหัวใจ (Heart) เผ่าเขี้ยว (Fang) เผ่ากรงเล็บ (Talon) เผ่าหาง (Tail) และเผ่าสันหลัง (Spine) โดยแสดงให้เห็นว่าแต่ละเมืองล้วนเป็นส่วนประกอบของมังกร เพราะเคยเป็นประเทศผืนเดียวกันมาก่อน แต่นครคู่มันตราต้องแบ่งแยกดินแดนกัน เพราะเรื่องความขาดแคลน ความไม่ไว้วางใจหรือเชื่อใจกันของประชาชน รวมไปถึงความต้องการครอบครองอัญมณีมังกรไว้เพียงอาณาจักรเดียว โดยรายาเป็นตัวละครเอกที่มีบทบาททำให้เกิดเรื่องราวเป็นไปตามทฤษฎีดังกล่าว ทั้งเรื่องอารมณ์ที่เกิดจากความ

กลัวจะเสียบุคคลอันเป็นที่รัก กลายเป็นสร้างความกล้าหาญในการเผชิญหน้าต่อปัญหาความขัดแย้งของการแย่งชิงชิ้นส่วนของอัญมณีมั่งกร จนสามารถบรรลุเป้าหมายในการรวมชิ้นส่วนของอัญมณีมั่งกรและสามารถทำให้ประชาชนและมังกรสามารถกลับมามีชีวิตและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในแผ่นดินนครคูม้นตราอีกครั้ง โดยการกระทำนี้สอดคล้องกับคำอธิบายเกี่ยวกับวีรบุรุษที่แคมป์เบลล์ได้อธิบายความแตกต่างระหว่างคนดังและวีรบุรุษไว้ (บาร์นี บุญทรง, 2551, หน้า (25)) ว่า “ฝ่ายหนึ่ง [คนดัง] มีชีวิตอยู่เพื่อตนเองเท่านั้น ในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่ง [วีรบุรุษ] กระทำเพื่อกอบกู้สังคม”

ในส่วนความรู้สึกของรายาที่ถูกนามาริถูกหักหลัง ทำให้รายาสู้เสียความเชื่อใจและไว้วางใจผู้อื่น แต่เมื่อมีสถานการณ์คับขัน คือ เหตุการณ์ที่ดรูนกลับมาใช้อำนาจอย่างแท้จริง จึงทำให้ทั้งรายาและนามาริกลับมาเชื่อใจและเชื่อมั่นในกันและกันอีกครั้งหนึ่ง การผจญภัยในครั้งนี้ทำให้จิตใจของรายามีความเข้มแข็งและกล้าหาญ อีกทั้งยังอ่อนโยนในเวลาเดียวกัน เห็นได้จากรายาเลือกช่วยแก๊งเด็กตมตุนในตอนที่ยายากำลังเดินทางจะไปแย่งชิงมณีมั่งกรจากแดงไห แต่เมื่อเห็นเด็กสาวตัวน้อยวัยห้าขวบ ต้องถูกทิ้งไว้ที่ชอกตึก รายาก็เข้าช่วยเหลือทันที แม้สุดท้ายจะรู้ว่าตนเองโดนหลอกแต่พอได้ทราบที่มาของพฤติกรรมของเด็กน้อยวัยห้าขวบที่ขาดมารดาไปเพราะดรูน ก็ทำให้เธอเลือกที่จะให้อภัย รูปลักษณ์ภายนอกของรายาดูห้าวหาญ ใจกล้าต่อการเผชิญหน้าต่อปัญหาใด ๆ ทำให้ผู้ชมอาจไม่เห็นกับการกระทำของรายาในบางครั้ง แต่ภายในจิตใจของรายานั้นอ่อนโยน รักครอบครัวและบ้านเมือง คิดถึงส่วนรวมเป็นสำคัญ การกระทำเหล่านี้ได้สร้างแรงคิดให้แก่ผู้วิจัยและผู้รับชมจากเรื่อง รายากับมังกรตัวสุดท้าย ทั้งความบันเทิงและสาระความรู้

7.สรุป

เรื่องรายาและมังกรตัวสุดท้าย เป็นภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อความบันเทิงจนทำให้ได้รับความนิยมจากผู้ชมทั่วโลก และยังมีการสอดแทรกวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในแถบตะวันออกเฉียงใต้เข้าไว้ด้วยกัน ทำให้ผู้ชมรู้สึกเข้าถึงตัวละครและเรื่องในภาพยนตร์ได้ง่ายขึ้น อีกทั้งผู้สร้างยังสร้างให้รายาเป็นผู้นำที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมจริง มีใจตัวละครที่ไม่สามารถจับต้องได้ดังเทพปกรณัมในอดีต การเปลี่ยนแปลงลักษณะตัวละครให้เข้ากับยุคสมัยใหม่ จึงสามารถแฝงข้อคิดต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้ชมเข้าใจได้อย่างง่ายดาย ทั้งความเพียรพยายาม ความอดทนอดกลั้นและการเอาชนะตนเอง รวมไปถึงเรียนรู้เรื่องความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยแสดงให้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็นวีรบุรุษหรือวีรสตรีก็ควรมีความเด็ดขาด ความอ่อนโยนและอารมณ์ขัน และต้องรู้จักปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบุคคลและสถานการณ์อีกด้วย เนื่องจากคนในสังคมมีความแตกต่างจึงจะต้องรู้เท่าทันเพื่อจัดการกับสถานการณ์เหล่านั้น อีกทั้งยังสอนให้รู้ว่า เราทุกคนสามารถเป็นวีรบุรุษได้ หากรู้จัก “เสียสละเพื่อส่วนรวม”

รายการอ้างอิง

แคมป์เบลล์, เจ และมอยเยอร์ส, บี. (2551). **พลาณภาพแห่งเทพปกรณัม**. บาร์นี บุญทรง, ผู้แปล. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง. (ต้นฉบับภาษาอังกฤษพิมพ์ ค.ศ.1991).

สุกัญญาโสภี ใจกล้า. (2564). **โพรเซ่น 2 : การเดินทางของวีรบุรุษจากเทพปกรณัมสู่ภาพยนตร์**. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. อัดสำเนา.

รายได้ของรายาและมังกรตัวสุดท้าย. (2564). (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <https://www.boxofficemojo.com>. (1 พฤศจิกายน 2564).